

7-11574

**УСКЛАЂИВАЊЕ ПРАВНОГ СИСТЕМА СРБИЈЕ СА
СТАНДАРДИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**
Књига II

ИЗДАВАЧ: Правни факултет Универзитета у
Крагујевцу
Институт за правне и друштвене науке
Јована Цвијића 1, 34000 Крагујевац
телефон: (034) 306 513, 306 504
телефакс: (034) 306 540
е-пошта: faculty@jura.kg.ac.rs
веб: http://jura.kg.ac.rs

РЕЦЕНЗЕНТИ: Проф. др Станко Бејатовић
Проф. др Слободан Марковић
Проф. др Душица Палачковић
Проф. др Божидар Бановић

изг. др. 11574
ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Радован Вукадиновић

УРЕДНИК: Проф. др Славко Ђорђевић

ШТАМПА: Графостил, Крагујевац

ТИРАЖ: 100 примерака

ISBN 978-86-7623-054-9

САДРЖАЈ

**Одељак I
ПРАВНА ИСТОРИЈА**

1. Др Марко Павловић, редовни професор
ПРАВНЕ ИДЕЈЕ ХОЛАНДСКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ 3
2. Др Зоран Чворовић, доцент
НОВАЦ И ЊЕГОВА КРИВИЧНОПРАВНА ЗАШТИТА
У МОСКОВСКОЈ РУСИЈИ (XIV - XVII ВЕКА) 13

**Одељак II
РИМСКО ПРАВО**

1. Др Емилија Станковић, ванредни професор
LAESIO ENORMIS У СРПСКОМ ГРАЂАНСКОМ ЗАКОНИКУ 31
2. Др Срђан Владетић, доцент
FIDUCIA MANUMISSIONIS CAUSA 39

**Одељак III
ТЕОРИЈА ПРАВА**

1. Др Дејан Матић, доцент
ЛУКИЋЕВО СХВАТАЊЕ ПРАВНЕ НЕОГРАНИЧЕНОСТИ
ДРЖАВНЕ СУВЕРЕНОСТИ 49

**Одељак IV
УСТАВНО ПРАВО**

1. Др Иван Чукаловић, редовни професор
ОДНОС УСТАВНОГ СУДА СРБИЈЕ И ВРХОВНОГ
КАСАЦИОНОГ СУДА 67
2. Др Драган Батавељић, ванредни професор
ОСТВАРИВАЊЕ ВЛАДАВИНЕ ПРАВА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ
- Кључни услов за чланство у Европској унији 79
3. Др Срђан Ђорђевић, ванредни професор
УСТАВ „FACEBOOK ДРЖАВЕ” 95
4. Др Јелена Вучковић, доцент
ОДНОС ИЗВРШНЕ ВЛАСТИ И ЈАВНИХ АГЕНЦИЈА
У САВРЕМЕНИМ УСТАВНИМ СИСТЕМИМА 107

Одељак V КРИВИЧНО ПРАВО

1. Др Станко Бејатовић, редовни професор
НЕКОЛИКО РАЗЛОГА НЕОПХОДНОСТИ НАСТАВКА РАДА НА
РЕФОРМИ СРПСКОГ КРИВИЧНОГ ПРОЦЕСНОГ ЗАКОНОДАВСТВА 121
2. Др Снежана Соковић, редовни професор
КРИВИЧНО-ПРАВНИ СТАТУС МАЛОЛЕТНИКА - ОСНОВНЕ
КАРАКТЕРИСТИКЕ И РЕЛЕВАНТНИ ПРАВНИ СТАНДАРДИ 143
3. Др Бранислав Симоновић, редовни професор
ПЛАНОВИ ИНТЕГРИТЕТА КАО ВИД АНТИКОРУПЦИОНЕ
СТРАТЕГИЈЕ И ИЗАЗОВИ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ У СРБИЈИ 157
4. Др Божидар Бановић, редовни професор
НОВЕ ТЕНДЕЦИЈЕ У ОБЛАСТИ МЕЋУСОБНЕ САРАДЊЕ
У КРИВИЧНИМ СТВАРИМА У ОКВИРУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ
- ЕВРОПСКИ НАЛОГ ЗА ИСТРАГУ 175
5. Вељко Турањанин, асистент
ЛИШЕЊЕ ЖИВОТА ИЗ САМИЛОСТИ КАО ПРИВИЛЕГОВАНО
УБИСТВО - компаративни приступ -..... 199
6. Вишња Ранђеловић, асистент
ОБЛИЦИ КРИВИЦЕ У КРИВИЧНОМ ПРАВУ СРБИЈЕ И ЕНГЛЕСКЕ 217

Одељак VI ГРАЂАНСКО ПРАВО

1. Др Ненад Ђурђевић, редовни професор
ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ СПОРТСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА
(КЛУБОВА) У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 235
2. Др Нина Планојевић, ванредни професор
ПРАВНИ ЗНАЧАЈ КЛАСИФИКАЦИЈЕ ЛЕКОВА 291
3. Мр Зоран Вуковић, асистент
ДЕЈСТВО УГОВОРА КОЈЕ СПОРТСКИ АГЕНТИ ЗАКЉУЧУЈУ
СА СПОРТИСТИМА И СПОРТСКИМ КЛУБОВИМА 311
4. Александра Павићевић, асистент
ПОЈАМ СКРИВЕНОГ БЛАГА 323

Одељак VII ПОРОДИЧНО И НАСЛЕДНО ПРАВО

1. Др Драгица Живојиновић, ванредни професор
ЗАВЕШТАЈНА НЕСПОСОБНОСТ КАО РАЗЛОГ
НЕВАЖНОСТИ ЗАВЕШТАЊА 341

2. Мр Вељко Влашковић, асистент
ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ МЕРА ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА
У ПОРОДИЦИ У ПОРОДИЧНОМ ЗАКОНОДАВСТВУ СРБИЈЕ 355

Одељак VIII УПРАВНО И РАДНО ПРАВО

1. Др Радоје Брковић, редовни професор
УПОРЕДНОПРАВНА АНАЛИЗА СЛУЖБЕНИЧКОГ
СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 379
2. Др Бојан Урдаревић, доцент
НАСТАНАК И ЕВОЛУЦИЈА МЕЋУНАРОДНИХ СТАНДАРДА РАДА 393
3. Др Зоран Јовановић, доцент
УПРАВНИ ОКРУЗИ КАО ЈЕДИНИЦЕ АДМИНИСТРАТИВНЕ
ДЕКОНЦЕНТРАЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 407
4. Милан Рапајић, асистент
РЕСТИТУЦИЈА ОДУЗЕТЕ ИМОВИНЕ У ПОЛИТИЧКОМ
СИСТЕМУ СРБИЈЕ - корак даље или корак ближе
од европских интеграционих процеса? 419

Одељак IX ПРИВРЕДНО ПРАВО

1. Др Божин Влашковић, редовни професор
ОБИМ ЗАШТИТЕ ЖИГОВА КОЈИМА ЈЕ ЗАШТИЋЕНА БОЈА
У НОВОМ НЕМАЧКОМ ПРАВУ 441
2. Др Миодраг Мићовић, редовни професор
ОДГОВОРНОСТ ПРЕВОЗИЛАЦА ИЗ УГОВОРА О ПРЕВОЗУ СТВАРИ ... 451
3. Др Зоран Миладиновић, редовни професор
ЗАШТИТА ПРОНАЛАЗАКА НА ОСНОВУ УГОВОРА
О САРАДЊИ У ОБЛАСТИ ПАТЕНАТА..... 465
4. Др Драган Вујисић, ванредни професор
ХАРМОНИЗАЦИЈА ПОТРОШАЧКОГ ПРАВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
СА ПРАВОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ 481
5. Др Сениша Варга, ванредни професор
'ДВОСТРУКА ИСТОВЕТНОСТ' КАО СМЕТЊА ЗА ПРИЗНАЊЕ
ЖИГА У ПРАВУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ 499
6. Др Соња Лучић, доцент
НАМЕТАЊЕ ЗНАКА У ПРОМЕТУ КАО ЖИГ 515

7. Јован Вујичић, асистент
ПОЈАМ ШТЕТЕ ИЗ ЧЛАНА 5. УПУТСТВА 90/314
О ПАКЕТ АРАНЖМАНИМА 525
8. Борко Михајловић, асистент
КОЛЕКТИВНА ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА У ПРАВУ
ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ПРАВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 541

Одељак X МЕЂУНАРОДНО ПРАВО

1. Др Милена Петровић, ванредни професор
ПОЈАМ И ПРАВНА ПРИРОДА МЕЂУНАРОДНЕ
ТРГОВАЧКЕ АРБИТРАЖЕ 557
2. Др Милан Палевић, ванредни професор
ХАШКИ СУД ПРОТИВ ШЕШЕЉА - ИСЕЧАК ИЗ "ХАДСКОГ ДОМА" 571
3. Др Славко Ђорђевић, доцент
ПОГЛЕД НА ОПШТА КОЛИЗИОНА ПРАВИЛА ЗА СТВАРНА
ПРАВА НА ПОКРЕТНИМ СТВАРИМА У НОВОМ ЗАКОНУ О
МЕЂУНАРОДНОМ ПРИВАТНОМ ПРАВУ ЦРНЕ ГОРЕ 583

Одељак XI ПРАВНО-ЕКОНОМСКА ПИТАЊА

1. Др Предраг Стојановић, редовни професор
Миливоје Лапчевић, асистент
ОСНОВНЕ ДЕТЕРМИНАНТЕ ПОРЕСКЕ ЕВАЗИЈЕ
У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 599
2. Др Свето Пурић, редовни професор
СТРУКТУРА ИЗВОЗА И УВОЗА КАО ОГРАНИЧАВАЈУЋИ ФАКТОР
ПОБОЉШАЊА КОНКУРЕНТНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 613
3. Др Нада Тодоровић, ванредни професор
Др Јасмина Лабудовић Станковић, ванредни професор
КОРПОРАТИВНО УПРАВЉАЊЕ - ПОТЕРБА ЗА ЕФИКАСНИЈИМ
И КАВЛИТЕТНИЈИМ УПРАВЉАЊЕМ И ДРУШТВЕНО
ОДГОВОРНИМ ПОНАШАЊЕМ 633

CONTENT

Chapter I LEGAL HISTORY

1. Marko Pavlowitch, Ph.D., Full-time Professor
LEGAL IDEAS OF THE DUTCH REVOLT 3
2. Zoran Čvorović, Ph.D., Assistant Professor
MONEY AND ITS PROTECTION BY CRIMINAL LAW
IN MUSKOVIAN RUSSIA (XVI AND XVII CENTURY) 13

Chapter II ROMAN LAW

1. Emilija Stanković, Ph.D., Associate Professor
LAESIO ENORMIS IN SERBIAN CIVIL CODE 31
2. Srđan Vladetić, Ph.D., Assistant Professor
FIDUCIA MANUMISSIONIS CAUSA 39

Chapter III THEORY OF LAW

1. Dejan Matic, Ph.D., Assistant Professor
LUKIĆ'S UNDERSTANDING OF THE LEGAL LIMITLESSNESS
OF STATE SOVEREIGNTY 49

Chapter IV CONSTITUTIONAL LAW

1. Ivan Čukalović, Ph.D., Full-time Professor
THE RELATIONSHIP BETWEEN THE CONSTITUTIONAL COURT
AND THE SUPREME COURT IN SERBIA 67
2. Dragan Bataveljić, Ph.D., Associate Professor
EXERCISE OF THE RULE OF LAW IN THE REPUBLIC OF SERBIA
- Key condition for EU membership - 79
3. Srđan Đorđević, Ph.D., Associate Professor
THE CONSTITUTION OF „FACEBOOK STATE" 95
4. Jelena Vučković, Ph.D., Assistant Professor
RELATIONSHIP BETWEEN EXECUTIVE AND PUBLIC AGENCIES
IN CONTEMPORARY CONSTITUTIONAL SYSTEMS 107

Др Божин Влашковић,
редовни професор

УДК: 347.77(430)

ОБИМ ЗАШТИТЕ ЖИГОВА КОЈИМА ЈЕ ЗАШТИЋЕНА БОЈА У НОВОМ НЕМАЧКОМ ПРАВУ*

Резиме

Обим заштите жигова којима је заштићена боја је питање које није још увек у довољној мери разјашњено ни у правној теорији, ни у судској пракси. За разлику од Европског суда правде, Савезни врховни суд Немачке је у неколико пресуда указао на могућа решења. Предмет одлучивања у овим пресудама били су само жигови који поседују повећану моћ обележавања. Међутим, још увек није дат генерални одговор на питање о одређивању обима заштите жигова којима је заштићена боја.

Кључне речи: *моћ обележавања, апстрактна дистинктивност, конкретна дистинктивност, наметање у промету, порекло, опасност замене.*

1. Увод

На савременом тржишту је све изразитија потреба да производи и услуге буду обележени на адекватан начин у циљу разликовања од других производа и услуга, а последица је да се све већи број ознака различите природе могу заштитити жигом. Тако су у Првој Директиви о хармонизацији правних прописа држава чланица о жиговима у чл. 2, као ознаке које се могу заштити жигом изричито наведене и боје. Наведени члан је имплементиран у ново немачко законодавство у чл. 3, ст. 1, Закона о жиговима. Нови приступ у заштити боја путем жига се битно разликује од заштите која је била дефинисана у чл. 25, раније важећег немачког Закона о обележавању производа. Наиме, по новој регулативи заштићене су и апстрактне боје, што значи боје као такве, независно од дводимензионалног или тродимензионалног појавног облика. Апстрактне боје се означавају и као бесконтурне и контурно неодређене. Насупрот томе, по старој регулативи апстрактне боје нису могле да

* Рад је објављен у часопису Право и привреда бр. 7-9/2014, стр. 27-36 и резултат је истраживања на пројекту Правног факултета Универзитета у Крагујевцу: „Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније”, који се финансира из средстава Факултета.

буду заштићене жигом. Заштита се, пак, могла стећи само за конкретни појавни облик у којем се боја употребљава за обележавање производа. Другим речима, могло је бити заштићено индивидуализовано јединство боје и форме, али само под условом да се наметнуло у промету као упућивање на порекло производа.

Питања која се постављају у вези са апстрактним бојама могу се поделити у две групе. Прва се односи на могућност и услове за њихову регистрацију, а друга на обим заштите жига којим су оне заштићене.

У пракси Европског суда правде одлучивано је само о могућностима и условима за регистрацију. Решења овог суда су обавезујућа за државе чланице, али је разумљиво да су општи појмови које је користио овај суд подложни тумачењу и захтевају даље прецизирање.

Савезни врховни суд Немачке је одлучивао и о обиму заштите жигова којима се штити апстрактна боја. Реч је о малом броју случајева чија је специфичност у томе да се апстрактна боја са повећаном моћи обележавања употребљава за означавање истих или врло сличних производа и услуга, а разлике у тоновима боја су биле незнатне.

Полазећи од наведене специфичности, не може се говорити да су успостављена општа правила за утврђивање обима заштите жигова којима је заштићена апстрактна боја. Наиме, основни проблем заштите апстрактних боја је у томе да ли се оне могу користити и у смислу упућивања на порекло, поред уобичајене употребе као естетског и декоративног елемента. Из тог разлога смо у раду настојали да ставове који су изложени у пресудама повежемо са неким од основних принципа права о жигу и да на тај начин покушамо да допринесемо појашњавању ове још увек недовољно расветљене материје.

2. Појам и значај моћи обележавања

За одређивање обима заштите сваког жига, па тиме и жига којим је заштићена боја, посебан значај припада моћи обележавања коју жиг поседује. Моћ обележавања заснива се на дистинктивној моћи ознаке која служи идентификацији производа на тржишту. Дистинктивна моћ је истовремено изворна моћ обележавања коју нека ознака поседује на темељу својих карактеристика као што су, на пример, особитост и упечатљивост. Међутим, моћ обележавања се не може поистоветити са дистинктивном моћи ознаке. Наиме, моћ обележавања неког жига није константна карактеристика ознаке, него је варијабилна величина степена познатости ознаке на тржишту.¹ Сходно коришћењу у промету моћ обележавања жига се повећава или смањује, тј. подложна је сталним променама. Другим речима, као варијабилна величина моћ обележавања зависи од изворне моћи обележавања као и од интензитета коришћења у промету.² Обим заштите жига варира са моћи обележавања коју

¹ Fezer, K. H., *Markenrecht*, 3. Auflage, München, 2001, стр. 767.

² Исто, стр. 767.

ознака поседује, тако да се са повећаном моћи обележавања шири и обим заштите.

Према степену моћи обележавања жигови се деле на нормалне, слабе и јаке. Слаби жигови су они чија је моћ обележавања испод просечне, па су и незнатне измене довољне да би се искључила опасност замене. То значи да је напуштено раније емпиријско схватање о опасности замене, које се заснива на искуственом правилу да се у промету познати жиг теже замењује са неком сличном ознаком, него када је реч о неком непознатом жигу.³ Данас постоји сагласност о томе, да жигови са већом моћи обележавања уживају ширу заштиту. Реч је о нормативном схватању опасности замене као функционалног правног појма.⁴ Подобност слабих жигова да у промету делују као ознаке разликовања је значајно мања, него код жигова који поседују просечну моћ обележавања, јер је у другом плану представа у промету да је реч о ознакама разликовања. Међутим, и у случају слабих жигова није довољна било која разлика у ознакама да би се искључила опасност замене.⁵ Наиме, разлике у колизионој ознаци морају да буду подесне да укажу на порекло производа или у смислу идентификације производа.

3. Пракса Савезног врховног суда Немачке пре доношења пресуде „Libertel”

У пракси Савезног врховног суда Немачке је, такође, првенствено разматрано питање услова који се постављају за регистрацију боје као жига. У начелној пресуди „*Farbmarke gelb/schwarz*”⁶ заступан је став да већ непосредно из текста закона проистиче да се у погледу боја и комбинација боја, у поређењу са другим жиговима, не могу постављати никакви посебни услови за стицање заштите.⁷ Довољно је да боје испуњавају опште услове

³ Исто, стр. 767.

⁴ Исто, стр. 768.

⁵ Исто, стр. 773.

⁶ Пресуда Савезног врховног суда Немачке, *Farbmarke gelb/schwarz* - I ZB 20/98, од 10. 12. 1998, *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht*, 6/1999, стр. 491.

⁷ Grabrucker, M., Fink, E., *Aus der Rechtsprechung des Bundespatentgerichts im Jahre 2008*,: *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht* 5/2009, стр. 430; Grabrucker, M., Fink, E., *Aus der Rechtsprechung des Bundespatentgerichts im Jahre 2007*, *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht* 5/2008, стр. 371; Grabrucker, M., *Der Schutzgegenstand der Farbmarke*, *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht* 10/1999, стр. 850; Völker, S., Semmler, J., *Markenschutz für Farben und Farbkombinationen*, *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht* 2/1998, стр. 93; Ströbele, P., *Die strenge und vollständige Prüfung - „Libertel” und seine Umsetzung in Deutschland*, *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht* 2/2005 стр. 93 - 97; von Bechtolsheim, S. F., Gantenberg, P., *Die konturlose Farbmarke*, *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht* 8/2001, стр. 705 - 707; Studer, M. U., *Eintragung von abstrakten Farben als Marke - Entwicklungen in der Schweiz und im EU-*

